
Vláda schválila novelu o VŠ, mění akreditace i sociální stipendia

Praha 30. března (ČTK) - Fungování vysokých škol by se mohlo výrazně změnit. Vláda dnes schválila návrh novely vysokoškolského zákona, která zavádí nová pravidla pro akreditace studijních oborů a systém hodnocení kvality škol. Upravuje také možnost odebírání neoprávněně získaných titulů, poplatky za uznávání vzdělání či působení zahraničních škol a jejich poboček v Česku. Zvyšuje i sociální stipendia. Aby změny začaly platit, musí je podpořit Parlament a prezident.

"Zákon by výrazným způsobem mohl napomoci zvýšení kvality škol a jejího hodnocení," uvedl ministr školství Marcel Chládek (ČSSD). Dodal, že novela "jednomyslně prošla" a má podporu z vysokoškolského prostředí, tedy konference rektorů a rady vysokých škol. Premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) Chládku za novelu dnes chválil. Ministrovi se podle něj podařilo to, čeho nedosáhla "série jeho předchůdců". O novele se jednalo léta.

Chládek řekl, že nynější systém akreditací je přežitý, administrativně náročný a "zavání formalismem". Vysoké školy by díky novému modelu měly být samostatnější, nový Národní akreditační úřad by tlačil na kvalitu.

Akreditační komise nyní vydává doporučení pro ministerstvo, akreditační úřad by mohl rozhodovat. Vydávala by se povolení ne pro studijní obor, ale pro určitou oblast. Jednotlivé obory by si pak vysoké školy vypisovaly samy.

Návrh se také zabývá jmenováním profesorů, které ponechává v kompetenci prezidenta republiky. Výslovně se v něm stanovuje, že profesori jsou jmenováni dvakrát ročně. Zřídit by se měla podle Chládku ve školách i pozice mimořádného profesora. Obsadit by ji mohli třeba experti ze zahraničí.

Novela počítá se zvýšením sociálních stipendií, která se podle Chládku od roku 2006 neupravovala. Zvednout by se měla z 1620 na 2100 korun měsíčně.

Předloha stanovuje také podmínky, za nichž se mohou odebírat akademické tituly. Počítá se s tím, že by o ně mohli přijít lidé, kteří si k nim dopomohli úmyslným trestným činem, plagiátorstvím nebo jiným jednáním proti dobrým mravům. Zpřísnit se mají i pravidla pro pobočky zahraničních škol.

Ministerstvo školství v podkladech pro vládu uvedlo, že novela si vyžádá na nová opatření asi 30,2 milionu korun ročně. Resort nebude kvůli tomu požadovat navýšení rozpočtu, uhradí to ze svých peněz.

Podle plánu by zákon měl být účinný od léta letošního roku. Pro jeho naplňování v praxi budou zásadní také podzákoné předpisy, které budou upravovat mimo jiné podmínky pro institucionální akreditace. Vzniknou definice jednotlivých oblastí vzdělávání, podle nichž se stanoví okruhy pro akreditace. Musí být popsán jejich profil a typické obory. Vyřešit se bude muset také otázka nových oborů a mezioborů, které mají přesah do několika oblastí. O podobě předpisů se jedná, na stole mají být do prázdnin.

Česko má v porovnání s jinými vyspělými zeměmi nízký podíl vysokoškoláků. Vysokoškolské vzdělání má asi pětina obyvatel mezi 25 a 64 lety, na počátku tisíciletí to byla desetina. Počet studentů se v minulých letech proto zvedal. Zatímco před 15 lety vysoké školy přijaly 35.250 posluchačů a posluchaček, loni jich vzaly 65.580.

Univerzita Karlova využívá zpravodajství z databázi ČTK, jejichž obsah je chráněn autorským zákonem. Přepis, šíření, či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího souhlasu ČTK výslovně zakázáno.